

[Indenrigsministeren.]

ændringer i valgkredsfortegnelsen i forbindelse med ændringer i landets kommunale inddeling nu er begrænset, således at bemyndigelsen kun skal gælde i tilfælde, hvor der ikke sker ændringer i valgkredsenes grænser. Jeg håber, at de betænkeligheder ved bemyndigelsen, som kom til udtryk ved lovforslagets første behandling i sidste folketingssamling, herved må bortfalde.

Med hensyn til de nu foreslåede ændringer i valgkredsinddelingen og valgkredsfortegnelsen skal jeg særlig henlede opmærksomheden på, at der i Århus amt er foretaget sammenlægning af kommuner, der hører til forskellige opstillingskredse. Det drejer sig om sammenlægninger af Astrup-Tulstrup-Hvilsted og Tiset sognkommuner, og jeg har her foreslået Tiset sognkommune overført fra 4. til 1. opstillingskreds under Århus amtskreds.

De forslag, der er affødt af de ved folkeafstemningerne i sommer indhøstede erfaringer, tager bl. a. sigte på at tilvejebringe hjemmel for, at stemmematerialet ved flere samtidige afstemninger kan indrettes således, at de afgivne stemmer uden vanskelighed kan henføres til de forskellige lovforslag eller love dels gennem påtryk af vedkommende lovforslags titel på stemmesedlerne, dels ved at give stemmematerialet forskellig farve. En klar hjemmel hertil savnes i de gældende bestemmelser i kap. VII i folketingsvalgloven, der ikke har forudset den situation, at flere lovforslag sendes til folkeafstemning på én gang.

De flere samtidige afstemninger har endvidere rejst det spørgsmål, hvorledes der skal forholdes i tilfælde, hvor en vælger ikke ønsker at benytte alle udleverede stemmesedler. Som jeg allerede har omtalt i mit svar til det ærede medlem hr. Juul Madsen på det af ham i forbindelse med folkeafstemningerne stillede spørgsmål herom, anviste vi i det udsendte cirkulære om folkeafstemningernes afholdelse, at de stemmesedler, der ikke ønskedes benyttet, burde leveres tilbage til den tilforordnede, der skulle makulere stemmesedlerne og lægge dem i en særlig bunke, hvormed der skulle holdes særligt regnskab. Som jeg fremhævede i mit svar, er denne fremgangsmåde i overensstemmelse med en mangeårig praksis ved de kommunale valg og er blot et led

i den kontrol, der skal foretages med hensyn til de udleverede stemmesedler. For imidlertid at afskære enhver indvending om, at valghemmeligheden på nogen måde skulle kunne blive krænket herved, har jeg nu foreslået, at det i loven bestemmes, at ubenyttede stemmesedler skal nedlægges blanke i stemmekasserne.

Et andet forhold, der påkaldte nogen opmærksomhed efter folkeafstemningerne, var de påfaldende mange ugyldige stemmesedler. Det var navnlig den i folketingsvalgloven indeholdte bestemmelse om, at en stemmeseddel, der findes forsætligt at være givet et særpræg, er ugyldig, som gav anledning til nogen usikkerhed ude i valgbestyrelserne. Denne bestemmelse er indsat i valgloven i 1901 i forbindelse med overgangen fra offentlige valg til hemmelige valg, idet man herved ville hindre misbrug og stemmekøb, og bestemmelsen er i praktisk taget uændret skikkelse gået igen i alle senere valglove. Jeg skal være den første til at indrømme, at det ville være særdeles ønskeligt at have klare retningslinjer at gå frem efter ved bedømmelsen af de særprægede stemmesedler, men så vidt jeg kan se, kan en sådan klarhed kun opnås ved en skærpelse af bestemmelsen. Da jeg imidlertid har på fornemmelsen, at det høje ting ikke uden videre vil tilslutte sig en skærpelse af den omhandlede bestemmelse, har jeg ikke villet fremsætte forslag om ændring af de gældende bestemmelser i folketingsvalgloven om ugyldige stemmesedler. Jeg henleder dog hermed opmærksomheden på problemet med henblik på, at dette eventuelt kan tages op til overvejelse i det kommende udvalg, der skal behandle nærværende lovforslag.

For så vidt angår bestemmelserne om ugyldige stemmesedler ved folkeafstemning, har jeg dog foreslået en bestemmelse, hvorefter understregning eller overstregning af den stemmesedlen påtrykte tekst — altså ordene „Ja“ eller „Nej“ — ikke skal bevirke, at stemmesedlerne af den grund anses for „særprægede“ og dermed ugyldige. Det er jo nemlig en ofte anvendt fremgangsmåde, der benyttes såvel af offentlige myndigheder som af private, at oplysningsskemaer o. lign. skal besvares ved enten at udstrege det ikke ønskede svar eller ved at understrege det ønskede